

การฝึกอบรมต้นการสำรวจจำแนกดิน แก่เจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาค

ข้อมูลโดย: ส่วนมาตรฐานการสำรวจจำแนกดินและที่ดิน

การพัฒนาบุคลากรของกรมฯ โดยเฉพาะนักวิชาการรุ่นใหม่ให้มีความรู้ ความชำนาญ สามารถปฏิบัติงานด้านการสำรวจจำแนกดิน ซึ่งเป็นภารกิจหลักและเป็นพื้นฐานการพัฒนาที่ดินของประเทศ ให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมกับบุคลากรอาวุโสที่มีประสบการณ์การทำงานมาอย่างยาวนานนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน กรมฯ จึงได้มีนโยบายให้ สสว. โดยคณะกรรมการพัฒนาบุคลากรด้านสำรวจและจำแนกดินร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านสำรวจจำแนกดิน และคณะที่ปรึกษากรมฯ ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาคขึ้น จำนวน 4 ครั้ง ณ สพข. 3 10 12 และ สพด. พิษณุโลก โดยได้แบ่งเจ้าหน้าที่จากสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12 ออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

ครั้งที่ 1 จัดฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ สพข. 11 และ 12

วันที่ 7 - 9 กรกฎาคม 2551 ณ สพข. 12

ครั้งที่ 2 จัดฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ สพข. 6 7 8 และ 9

วันที่ 21 - 23 กรกฎาคม 2551 ณ สพด. พิษณุโลก

ครั้งที่ 3 จัดฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ สพข. 3 4 และ 5

วันที่ 6 - 8 สิงหาคม 2551 ณ สพข. 3

ครั้งที่ 4 จัดฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ สพข. 1 2 และ 10

วันที่ 13 - 15 สิงหาคม 2551 ณ สพข. 10

การฝึกอบรม มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้และความชำนาญด้านการสำรวจจำแนกดินแก่เจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาค ที่เน้นการฝึกภาคปฏิบัติในพื้นที่จริง เพื่อปรับรูปแบบการทำงานในส่วนภูมิภาคและส่วนกลางให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดและเพิ่มการประสานความร่วมมือกันระหว่างผู้เข้ารับการอบรมในโอกาสต่อไปด้วย

การฝึกอบรมในระยะเวลา 3 วัน นี้ นอกจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม จะได้รับความรู้ทางวิชาการจากภาคบรรยาย ตาม 4 หัวข้อวิชา ได้แก่

- 1) ลักษณะและสมบัติของดิน
- 2) การจำแนกดินตามระบบอนุกรมวิธานดิน

(Soil Taxonomy) 3) การเขียนหน่วยแผนที่ดิน และ 4) การเขียนรายงานและจัดทำแผนที่ ในวันแรกของการอบรมแล้ว ยังได้ฝึกปฏิบัติงานสำรวจจำแนกดินภาคสนามในพื้นที่จริงของตนเองอีก 2 วัน โดยคณะวิทยากรซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านสำรวจจำแนกดิน ที่ปรึกษากรมฯ และนักสำรวจดินอาวุโส จากสำนักสำรวจดินวางแผนการใช้ที่ดิน ซึ่งท่านเหล่านี้ล้วนเป็นผู้ที่ เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการสำรวจดินมาเป็นเวลานาน เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์โดยตรง

จากการฝึกอบรมทั้ง 4 ครั้ง มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมรวมทั้งสิ้น 91 คน ส่วนใหญ่เป็นนักสำรวจดิน นักวิชาการเกษตร และเจ้าพนักงานการเกษตร จำนวน 83 คน และเจ้าหน้าที่ในสาขาอื่นๆ ที่สนใจเข้าอบรมด้วย ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ เศรษฐกร เจ้าพนักงานบริหารการเกษตร และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน อีกจำนวน 8 คน

จากผลสรุปการประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทั้ง 4 ครั้ง พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการอบรมครั้งนี้ในระดับมาก และเห็นว่าหลักสูตรที่จัดขึ้นนี้มีความสอดคล้องและสามารถนำไปปรับใช้กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้มาก และได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นมากในทุกหัวข้อวิชา พร้อมทั้งยังได้เสนอเนื้อหาหรือรายวิชาที่ต้องการให้จัดการบรรยายเพิ่มเติมในครั้งต่อไป เช่น ความรู้ทางธรณีวิทยาที่สัมพันธ์กับการเกิดชุดดิน ลักษณะธรณีสัณฐานวิทยา และการสังเกตในพื้นที่จริง ขั้นตอนและวิธีการทำคำบรรยายหน้าตัดดินอย่างละเอียด การทำแบบจำลองหน้าตัดดิน การนำเข้าข้อมูลดินและแผนที่ดินในระบบคอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมทาง GIS เพื่อช่วยในการสำรวจจำแนกดิน การสำรวจและการวินิจฉัยดินเพื่อการประยุกต์การใช้ที่ดินสำหรับการทำวิจัย และการจัดชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจ เป็นต้น

ในส่วนของวิทยากรมีความเห็นต่อการจัดฝึกอบรมในครั้งนี้ สอดคล้องกันว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการเรียนรู้และมีการซักถามถึงรูปแบบการทำงาน การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน และปัญหาด้านทรัพยากรดินต่างๆ ในระหว่างการฝึกอบรม ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นในการได้พบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักวิชาการรุ่นใหม่ และได้ทราบปัญหาการปฏิบัติงานจากบุคลากรในสวนภูมิภาคโดยตรง พบว่านักสำรวจดินยังมีความต้องการในการศึกษาเทคนิคและขั้นตอนการสำรวจดินอย่างเป็นระบบ เอกสารประกอบการจำแนกดินทั้งในระดับชุดดิน และกลุ่มชุดดินที่เข้าใจง่าย และอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับการสำรวจจำแนกดินที่มีประสิทธิภาพและครบถ้วนมากขึ้น และเพื่อให้การจัดการอบรมมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ควรมีการประเมินผลผู้เข้ารับการอบรมทุกครั้ง และมีการติดตามผลการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานเป็นระยะๆ นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะที่ตรงกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อระยะเวลาของการอบรมตลอดทั้งหลักสูตรครั้งนี้ว่ายังไม่เพียงพอ ควรเพิ่มระยะเวลาเป็น 5-7 วัน และสนับสนุนการเน้นการฝึกปฏิบัติในภาคสนามให้เพิ่มมากขึ้นด้วย และควรจัดหลักสูตรแยกเฉพาะกลุ่มนักสำรวจดิน และกลุ่มนักวิชาการเกษตรและผู้ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากมีพื้นฐานความรู้และการปฏิบัติงานในรูปแบบที่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม ผลการตอบรับจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ได้เพิ่มพูนทักษะความรู้เรื่องการจำแนกดิน และขั้นตอนการทำงาน เทคนิคการสำรวจดินมากขึ้น โดยเฉพาะจากการปฏิบัติงานภาคสนาม และได้เรียนรู้ประสบการณ์การทำงานของวิทยากรที่ถ่ายทอดให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยตรง รวมถึงการมองในมุมที่แตกต่าง และสร้างให้มีแนวคิดเป็นของตัวเองอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังกระตุ้นให้ทั้งนักวิชาการที่ปฏิบัติงานด้านสำรวจจำแนกดินและนักวิชาการด้านอื่นๆ มีความตื่นตัว ต้องการที่จะศึกษาหาความรู้ในด้านนี้เพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตน และต้องการให้มีการจัดการฝึกอบรมขึ้นอีกในโอกาสต่อไปด้วย